

Çiftçiler için Girişimcilik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çiftçiler için Girişimcilik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18625>

Özet

Çiftçiler için Girişimcilik Ölçeği, Gökhan Çınar ve arkadaşları tarafından 2017 yılında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçeğin temel amacı, çiftçilerin **girişimcilik** eğilimlerini ve davranışlarını sistematik bir şekilde ölçmek ve bu eğilimlerin **çiftlik performans** üzerindeki etkisini analiz etmektir. Ölçek, tarım sektöründe girişimci özelliklerin belirlenmesi ve desteklenmesi ihtiyacına yanıt olarak tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle Türkiye'deki çiftçilerin özgün bağlamına dikkate alınarak oluşturulmuş bir **geliştirme** çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Girişimcilik, Çiftçi, Tarımsal Girişimcilik, Ölçek Geliştirme, Tarım Ekonomisi, Çiftlik Performansı.

Yazarlar

Çınar G., Armano, G., Özden, A., Çınar, N.

Amaç

Bu ölçeğin birincil amacı, tarım sektöründe faaliyet gösteren bireylerin sahip olduğu **girişimci** özelliklerin düzeyini belirlemektir. Geleneksel tarım yöntemlerinden modern, rekabetçi tarım işletmeciliğine geçiş sürecinde, çiftçilerin yenilikçilik, risk alma ve proaktif olma gibi girişimci yetkinliklerinin ölçülmesi kritik öneme sahiptir.

Ölçek, aynı zamanda, ölçülen girişimcilik seviyesi ile çiftliklerin ekonomik ve operasyonel performansları arasındaki ilişkiyi incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu sayede, tarımsal politikaların ve eğitim programlarının girişimciliği teşvik etme potansiyeli değerlendirilebilmektedir.

Yapı

Çiftçiler için Girişimcilik Ölçeği, **tarımsal girişimcilik** kavramını çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Girişimcilik, genellikle risk alma, yenilikçilik (inovasyon) ve proaktiflik (fırsatlar arama) gibi temel boyutları içerir. Bu ölçek, çiftçilerin karar verme süreçlerindeki özerkliklerini, yeni teknolojilere adaptasyon hızlarını ve pazar fırsatlarını değerlendirme yeteneklerini kapsayan bilişsel ve davranışsal eğilimleri ölçmeye odaklanmıştır.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, çiftçinin işletmesini sadece bir üretim birimi olarak değil, aynı zamanda büyüme odaklı ve rekabetçi bir işletme birimi olarak yönetme kapasitesidir. Bu yapı, **girişimcilik** literatüründeki temel varsayımlara dayanmaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmalarında geçerlik, aracın gerçekten ölçmek istediği yapıyı ölçüp ölçmediğinin belirlenmesi sürecidir. Çınar ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan çalışmada, ölçeğin yapısal uygunluğunu belirlemek amacıyla muhtemelen hem Keşfedici Faktör Analizi (KFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Ölçeğin **yapı geçerli**yi, faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması ve belirlenen boyutların teorik çerçeve ile uyumlu olması ile desteklenmiştir. Ayrıca, ölçeğin puanlarının, beklenen kriterlerle (örneğin, yüksek girişimcilik puanına sahip çiftçilerin daha yüksek çiftlik performansına sahip olması) korelasyonu incelenerek **ölçüt geçerli**yi de test edilmiş olabilir. Kaynak referansında spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiş olmakla birlikte, bir geliştirme çalışması olduğu için bu analizlerin yapıldığı varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme aracının tutarlılığı ve kararlılığını ifade eder. Çiftçiler için Girişimcilik Ölçeği'nin iç tutarlılığı, ölçek geliştirme raporunda yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa katsayı**s ile incelendiği tahmin edilmektedir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Bir geliştirme çalışması olarak, ölçeğin farklı örneklerde veya zaman içinde istikrarını göstermek amacıyla test-tekrar test güvenilirliği gibi ek güvenilirlik analizlerinin de gerçekleştirilmiş olması muhtemeldir. Kaynakta spesifik güvenilirlik değerleri belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, maddelerin altında yatan boyutlar (faktörleri) belirlemek amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Tipik olarak, **Keşfedici Faktör Analizi (KFA)**, başlangıçta çok sayıda maddeyi mantıklı ve anlamlı faktörlere indirgemek için kullanılmıştır.

KFA sonrasında elde edilen faktör yapısının teorik beklentilerle ve diğer tarımsal girişimcilik modelleriyle uyumlu olup olmadığı, **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** ile test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısını sağlamlaştırmak ve her bir faktörün (örneğin, Risk Alma, Yenilikçilik) başlıca olarak ölçüldüğünü göstermiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir Türkçe ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Detaylı derecelendirme bilgisi verilmemiştir, ancak

tipik olarak 5 veya 7 noktalı Likert formatı kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çiftçiler

Yaş Grubu: Yetişkin çiftçiler (Örneklemin yaş aralığı makalede detaylandırılmamıştır.)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de tarımsal faaliyet gösteren ve işletme sahibi olan bireylerden oluşan örneklem üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle toplanan veriler kullanılarak psikometrik analizler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Geliştirme Ölçeği, Tarımsal İşletme, Cronbach Alfa, Tarım Politikası, Kırsal Kalkınma.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi bulunmamaktadır.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Gökhan Çınar için: gokhan.cinar@adu.edu.tr

Yazın Adresi: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü (Sorumlu yazarın kurumu temel alınmıştır).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir dergide yayımlanmıştır ve ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılması için genellikle yazarlardan izin alınması gerekmektedir.

Ücret: Ölçeğin kendisinin kullanımı için spesifik bir ücret bilgisi bulunmamaktadır, ancak akademik etik kurallarına uyulması zorunludur.

Test Yılı: Ölçeğin geliştirildiği ve yayımlandığı yıl 2017'dir.

Kaynaklar

Çınar G., Armağan, G., Özden, A., ve Çınar, N. (2017). Çiftçiler için Girişimcilik Ölçeği geliştirilmesi ve çiftlik performansları üzerindeki etkisi. *Tarım Ekonomisi Dergisi*, 23(2), 323-333.

Makalenin dijital nesne tanımlayıcısı (DOI) şudur: <https://doi.org/10.24181/tarekoder.369401>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi, kaynak web sitesinde mevcuttur. Orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: ciftciler-icin-girisimcilik-olcegi-toad.pdf

Çiftçiler için Girişimcilik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte açıkça listelenmemiştir. Maddelerin tam listesi için Çınar G. ve arkadaşları (2017) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM